

Høgskulen på Vestlandet

Bacheloroppgave

BACH301-OBE-2023-VÅR-FLOWassign

Predefinert informasjon

Startdato:	11-05-2023 09:00 CEST	Termin:	2023 VÅR
Sluttdato:	25-05-2023 14:00 CEST	Vurderingsform:	Norsk 6-trinns skala (A-F)
Eksamensform:	Bacheloroppgave - Bergen		
Flowkode:	203 BACH301 1 OBE 2023 VÅR		
Intern sensor:	(Anonymisert)		

Deltaker

Kandidatnr.:	407
---------------------	-----

Informasjon fra deltaker

Antall ord *:	11269
----------------------	-------

Egenerklæring *: Ja
Jeg bekrefter at jeg har Ja
registrert
oppgavetittelen på
norsk og engelsk i
StudentWeb og vet at
denne vil stå på
vitnemålet mitt *:

Gruppe

Gruppenavn:	(Anonymisert)
Gruppenummer:	8
Andre medlemmer i gruppen:	244, 243

Jeg godkjenner autalen om publisering av bacheloroppgaven min *

Ja

Er bacheloroppgaven skrevet som del av et større forskningsprosjekt ved HVL? *

Nei

Er bacheloroppgaven skrevet ved bedrift/virksomhet i næringsliv eller offentlig sektor? *

Nei

BACHELOROPPGAVE

Å krysse over broen til det norske samfunn - hvordan opplever de vietnamesiske familier den norske barnehagen?

“Brigging” to the Norwegian society - Vietnamese families’ experience of the Norwegian kindergarten?

Kandidatnummer:

407, 244 & 243

Fordypning: Ledelse- og kulturkompetanse i barnehagen & Lek for alle

Fakultet for lærerutdanning, kultur og idrett (FLKI)

Veileder: Alicja Renata Sadownik

Innleveringsdato: 25.05.2023 kl. 14:00

Antall ord: 11 269 av 13 763

Høgskulen på Vestlandet – Avdeling Bergen

Vi bekrefter at arbeidet er selvstendig utarbeidet, og at referanser/kildehenvisninger til alle kilder som er brukt i arbeidet er oppgitt, *jf. Forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet, § 12-1.*

ABSTRACT

Annually, a significant number of children with immigrant backgrounds attend the Norwegian kindergartens, thereby necessitating a heightened understanding of this subject matter. This bachelor's thesis endeavors to investigate the experiences of Vietnamese families within the context of Norwegian kindergartens, and reports on interviews conducted with two Vietnamese families (with four adults and two children in total).

Our findings show that the Vietnamese families have different areas of concern when it comes to engaging with the kindergarten. They also express a strong desire to fit into Norwegian society and to be included in the community.

We concluded that it is essential for the staff to dedicate ample time to conversations and ensure high-quality communication in the initial discussions with parents. We emphasize that the staff should provide comprehensive information and be clear about the values and expectations of the kindergarten. Furthermore, promoting diversity and inclusion is at the core of our work in kindergarten.

FORORD

Nå nærmer vi oss ferdig med tre år på barnehagelærerutdanningen. 3 år med mye ny kunnskap, erfaringer, nye vennskap, samhold, gode lærere, og flotte miljøer. Vi har hatt en annerledes studietid med tanke på at vi har vært gjennom en tid med pandemi. Men på en annen side, har vi hatt flinke lærere som har spilt opp og tatt forhåndsregler, tilpasset seg osv. Vi vil gi en stor takk til alle lærerne vi har hatt gjennom vår utdanning på Høgskulen på Vestlandet.

Vi vil også takke vår fantastiske veileder i forbindelse med denne oppgaven, Alicja Renata Sadownik. Takk for at du har lest igjennom, vist engasjement og interesse fra første stund. Takk for at du har gitt oss gode tilbakemeldinger som har gjort at vi kan jobbe for å få en god oppgave. Du er rett og slett helt suveren!

Vi vil også takke de to vietnamesiske familiene som har tatt seg tid til å bli intervjuet og stilt opp på kort varsel.

Tusen takk!

INNHOLDSFORTEGNELSE

ABSTRACT	2
FORORD	3
INNHOLDSFORTEGNELSE.....	4
1. INNLEDNING.....	6
1.1 <i>Bakgrunn for valg av tema.....</i>	7
1.2 <i>Oppgavens oppbygging</i>	7
2. TEORI	9
2.1 <i>Innvandrere i Norge</i>	9
2.2. <i>Integrering og inkludering.....</i>	9
2.3. <i>Mangfold og fellesskap.....</i>	10
2.4. <i>Mat og måltider i barnehagen.....</i>	11
2.5. <i>Flerspråklig barn i barnehagen.....</i>	11
2.7. <i>Foreldrestøtte som samarbeidsform mellom hjem og barnehagen</i>	13
3. METODE	14
3.1. <i>Intervju som forskningsmetode</i>	14
3.2. <i>Vårt intervju</i>	14
3.3. <i>Gjennomføring av intervju</i>	15
3.4. <i>Deltagerne i intervjuet</i>	16
3.5. <i>Dataanalyse</i>	16
3.6. <i>Etiske hensyn.....</i>	17
3.7. <i>Metodekritikk.....</i>	18
3.8. <i>Asymmetrisk maktforhold i kvalitative forskningsintervjuer</i>	19
4. PRESENTASJON FOR FUNN	20
4.1. <i>Migrasjonshistorie</i>	20
4.1.1 <i>Familie A.....</i>	20
4.1.2. <i>Familie B.....</i>	20
4.1.3 <i>Fellestrekk</i>	21
4.2. <i>Oppstart i barnehagen.....</i>	21
4.2.1 <i>Familiene ønsket plass i barnehagen så tidlig som mulig</i>	21
4.2.2. <i>Den første tiden i barnehagen: møte med det "ukjente"</i>	22
4.2.2.1. <i>Å møte med det ukjente</i>	22
4.2.2.2. <i>Å ta del i fellesskap.....</i>	23

4.3. <i>Opplevelse av barnehagen</i>	23
4.3.2. <i>Hvorfor var det vanskelig å ta med mat?</i>	24
4.3.3. <i>Kommunikasjonen mellom hjemmet og barnehagen</i>	24
4.3.4. <i>Opplevelse av barnehagen</i>	24
5. DRØFTING	26
5.1. <i>Hvordan opplever vietnamesiske familier oppstart i barnehagen?</i>	26
5.1.1. <i>Barnehagen som integreringstiltak</i>	26
5.1.2. <i>Den første tiden i barnehagen: Hvordan var veien til fellesskap?</i>	27
5.2. <i>Hvordan opplever vietnamesiske familier den norske barnehagen</i>	28
5.2.1. <i>Trygghet – grunnlag for tillit og åpenhet</i>	28
5.3. <i>Maten og språk som kulturelle symboler</i>	29
5.3.1. <i>Mat – mer enn bare næring</i>	29
5.4 <i>Språk - mer enn bare ord</i>	30
5.5. <i>Foreldrestøtte gjennom kommunikasjon og veiledning</i>	32
6. KONKLUSJON	33
7.0 LITTERATURLISTE	35
8. VEDLEGG	37
<i>Vedlegg 1 – Samtykkeskjema</i>	37
<i>Vedlegg 2 - Intervjuguide</i>	40
<i>Vedlegg 3 – Informasjonsskriv</i>	41

1. INNLEDNING

Ifølge Statistisk Sentralbyrå (SSB) bodde det per 1. januar 2022 rundt 913 000 innvandrere og 180 000 norskfødte med innvandrerforeldre i Norge. Totalt utgjør disse to gruppene om lag 17,3 prosent av Norges befolkning. Det finnes ulike grunner til at folk flytter til Norge, og hvert enkelt menneske har med seg en historie i sin bagasje knytt til immigrasjonsprosessen. For våre informanter var det arbeid og utdanning som spilte en rolle. Det betyr at de kommer hit helt frivillig, og bærer ikke med seg noen særlig utfordring på veien til Norge. De har heller ikke dårlige minner som for eksempel krig, nød og flukt.

Larsen og Slåtten (2014, s.92-93) har gjort en kort og grunnleggende kategorisering om innvandrere i Norge, og gjennom det påpekte Larsen og Slåtten at de som kommer hit som arbeidsinnvandrere, ofte er "ressurssterke familier". Det handler om at de vanligvis har høy utdanning og de har kompetanser som trenges i Norge. De er også godt forberedt på livet i et nytt land. Derfor vil de gruppene oppleve mindre utfordringer enn noen andre innvandrergrupper som asylsøker eller flyktning.

Videre viser vår forskning at familiene har forventninger om et godt liv i Norge, spesielt når det gjelder velferd for mor og barn der barnehage er en stor del av dette. Flere kilder som Gjervan et al. (2012), Evensen (2009), Bekken (2016), Larsen og Slåtten (2014) ..., påpekte at det er et stort mangfold blant innvandrergrupper, og innad i hver innvandrergruppe. I møte med barnehagen vil hver familie stille med svært ulike forutsetninger, og det krever at barnehagen skal ha ulike tilnærminger i både samarbeid med de foresatte og arbeidet med deres barn. Derfor er det viktig for barnehagen å kunne etablere god kommunikasjon og tillit så tidlig som mulig, for å kunne finne ut av hvilken situasjon familien er i og hva de har behov for.

Den økende migrasjonen og det kulturelle mangfoldet gjør at vi som barnehagelærere vil vite mer om hvordan familier med en annen kulturell bakgrunn kan oppleve den norske barnehagen, for å kunne gjøre dette i praksisen vår med mer kultursensitivitet. I vårt tilfelle ble forventningene til barnehage og livet i Norge oppfylt, og familiene var fornøyde med immigrasjonsbeslutningen sin.

1.1 Bakgrunn for valg av tema

Vi fikk inspirasjon fra prosjektet "*Unpacking the immigrant child*" (BARNkunne, HVL) som har hovedfokus på opplevelse og erfaringer av de grupper med innvandrerbakgrunn. Dette virket veldig spennende for oss grunnet at dagens samfunn her i landet ikke bare består av nordmenn, men flere kulturer. Dette gjenspeiler seg i barnehagene rundt om i landet, og vi ville forske mer på hvordan innvandrere blir tatt imot av den norske barnehagen. Vi valgte og har problemstillingen som "*Hvordan vietnamesiske familier opplever den norske barnehagen*". Med denne problemstilling ønsker vi å se møtet mellom hjemme og barnehagen fra et annet perspektiv ved å fremme innvandrerfamilier sine opplevelser.

1.2. Oppgavens oppbygging

Oppgaven består av innledning, de fire hoved delene som teori, metode, presentasjon av funn, drøfting, og konklusjon.

I teoridelen henviser vi til teori som er relevant for vår problemstilling. Viktige begreper som vi har tatt for oss i teoridelen er integrering, inkludering, mangfold, fellesskap, mat og måltider i barnehagen, språkutvikling i barnehagen, samarbeid i flerkulturell kontekst, foreldrestøtte som samarbeidsform mellom hjem og barnehage.

I metodedel skriver vi kort om intervju som kvantitativ forskningsmetode. Her blir hovedbegrepene forklart, og våre informanter blir presentert. Vi gir også plass for å diskutere om etikkhensyn, kritikk av metodebruk og asymmetrisk maktforhold i kvalitative forskningsintervjuer.

I presentasjon av funn presenterer vi resultat fra analyseringen. Delens innhold er i tråd med de forskningsspørsmål som vi har hatt, med fokus på tre hovedtemaer: immigrasjonshistorie, oppstart i barnehage og opplevelser av barnehagen.

I drøftingsdel har vi forsøkt å gi en drøfting rundt temaet knyttet opp mot problemstillingen som omhandler hvordan vietnamesiske familien opplever den norske barnehagen. Her benytter vi ulike teorier for å belyse problemstillingen vår. De hovedområdene er: oppstart i barnehagen, integreringstiltak, den første tiden i barnehagen, trygghet, mat og måltider, språkutvikling og foreldresamarbeid/foreldrestøtte.

I konklusjon oppsummerer vi problemstillingen og skrive om hvordan vi videre vil arbeide med dette tema i barnehagen. Der legger vi vekt på refleksjon over hvordan vi skaper tillit og

trygghet i møtet med de innvandrerfamilier gjennom kommunikasjon og arbeidet med mangfold og inkludering i barnehagen. Vi mener at å vise respekt, annerkjennelse og være lyttende vil være sentralt i samarbeidet.

2. TEORI

2.1. Innvandrere i Norge

Statistisk sentralbyrå (SSB, 2015) definerer en innvandrer som en person som er født utenfor Norge, og som har to utenlandsfødte foreldre, eller har fire utenlandsfødte besteforeldre. En person som er født i Norge, men har to utenlandsfødte foreldre, blir også regnet som innvandrer. Personer som er født i Norge av én utenlandskfødt og én norskfødt forelder, blir regnet som norskfødte med innvandrerforeldre.

Larsen og Slåtten (2014, s.92-93) påpekte at begrepet innvandrer ikke sier noe om bakgrunnen for migrasjonen, derfor er det nødvendig å bruke og kjenne til andre betegnelser om man skal være mer presis. Videre presentert Larsen og Slåtten (2014) ulike innvandrergrupper som asylsøker, flyktning, overføringsflyktning, familiegjennforening, kollektiv beskyttelse og arbeidsinnvandrere. I de siste årene er de viktigste innvandringsgrunnen arbeid, familiegjennforening, flukt og utdanning. De vietnamesiske familiene som deltok i vårt forskningsprosjekt, tilhører til den gruppen som kommer til Norge for å arbeide (arbeidsinnvandrere) og å ta utdanning.

Innvandring er ikke noe nytt i det norske samfunnet, og statistikk viser at antallet innvandrere til Norge har økt de siste årene. Mange innvandrere flytter hit sammen med småbarn, og det er også mange barn som blir født her i Norge med innvandrerbakgrunn. Disse barna skal gå i norske barnehager, og det er derfor viktig for personalet i barnehagen å øke sin forståelse om innvandring og immigrasjon. Larsen og Slåtten (2014, s.90) påpeker at økt kunnskap om innvandring og innvandrere kan bidra til å skape større forståelse og bekjempe myter og rasisme. Dette legger grunnlag for at barnehagelærere kan arbeide for toleranse, respekt og motvirke rasisme i barnehagen.

2.2. Integrering og inkludering

Larsen og Slåtten (2014, s.96) definerer integrering som en prosess der innvandrere blir funksjonsdyktige medlemmer av majoritetssamfunnet, samtidig som de beholder sin kulturelle eller etniske identitet. Integrering er et viktig mål i norsk politikk, og for å oppnå dette målet, har det blitt satt i verk ulike tiltak og støtteordninger som kurs, opplæring og arbeidstiltak for nyankomne.

Ifølge Larsen og Slåtten (2014) vil en integreringsprosess føre til endringer både innenfor innvandrergruppen og i samfunnet generelt. Dette betyr at gruppen vil utvikle strategier for å oppnå innflytelse og tilgang til samfunnets goder, samtidig som samfunnets institusjoner vil tilpasse seg for å inkludere denne gruppen. Integrering er dermed ikke en ensidig prosess, men en gjensidig tilpasning mellom innvandrere og samfunnet de kommer til. En vellykket integrering krever innsats fra begge parter, og det er viktig at samfunnet legger til rette for at innvandrere kan delta og bidra til samfunnsutviklingen, på lik linje med andre borgere.

Viser til flere kilder og forskning som Gjervan (2008), Sønsthagen (2018), Korsvold (2011 referert i Larsen og Slåtten (2014) kan barnehagen sees på som et integreringstiltak, både for barn og foreldre med innvandrerbakgrunn. Derimot påpekte Larsen og Slåtten (2014, s.98) at i dag brukes begrepet inkludering ofte i barnehagesammenheng i stedet for integrering. Årsaken til dette er at begrepet integrering kan misforstås av mange, mens ordet inkludering er mer tydelig og viser til en bredere tilnærming: hvordan fellesskap fungerer. Inkludering av innvandrerbarn og deres familie handler om at de skal få hjelp fra barnehagen til å fungere innenfor flere kulturer. De skal få støtte for at de kan beholde sin egen kultur og verdi, samtidig utvikle den norske kulturkompetansen.

2.3. Mangfold og fellesskap

Gjervan et al. (2008, s.27) definerer begrepet mangfold som “forskjellighet, ulikhet, heterogenitet, foranderlighet og noen som vekslende eller uensartet”. I barnehagekontekst knyttet mangfold særlig til kulturelt, religiøst og språklig mangfold (Larsen og Slåtten, 2014, s.54 -56). Mangfold i barnehagen er gjenspeilet av et mangfoldig samfunn der det finner ulikhet i hver gruppe og hvert enkelt menneske. Her skal begrepet mangfold være positivt, og gjerne henge sammen med likeverd, likestilling og inkludering. Det betyr at mennesker er like mye verd til tross for at vi er ulike, og alle skal oppleve å kunne ha en naturlig plass i gruppen eller i samfunnet.

Rammeplan (2017) tyder på at barnehagen skal fremme mangfold og gjensidig respekt ved å synliggjøre og verdsette ulikheter, samtidig bruker mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet. Dette vil føre til at barna utvikler en positiv holdning til mangfold og lærer å se forskjeller som noe som beriker fellesskapet. I tillegg skal barnehagen legge til rette for kulturmøter og støtte barnas egen kulturskaping, slik at barna kan få en forståelse av og respekt for ulike kulturer og tradisjoner.

I vår oppgave bruker vi begrepet mangfold i barnehagekontekst i arbeidet med barn og deres foreldre. Dette handler om at barnehagen skal vise åpenhet, anerkjennelse og respekt overfor nye innvandrerfamilier for å skape tillit og trygghet, og videre inviterer barnet og familien sin til å ta del i felleskapet.

2.4. Mat og måltider i barnehagen

I dagens barnehager er mat og måltider en stor del av barnehagedagen. Barna spiser både frokost, lunsj og frukt sammen. Ifølge antropologer, sosiologer og psykologer så er det viktig å tenke på at maten har en større betydning enn bare selve næringen (Bakken, 2016, s. 146). Måltider i barnehagen er en arena hvor barna utvikler seg gjennom kommunikasjon, samhandling, samt opplevelser og erfaringer med mat. Dette understreker Eriksen & Sajjad (2020) ved at «når man setter frem mat til en person, uttrykker maten mye mer enn det faktum at man må spise for å få i seg de riktige næringsstoffene. Maten uttrykker blant annet identitet, samhörighet, vennskap, kjærlighet, ydmykhet, ærbødighet, misnøye og avstand» (Eriksen & Sajjad, 2020, s. 271). Det er viktig å skape gode stunder rundt måltider, slik at vi gir barna positive erfaringer og glede. Rammeplanen for barnehagen tydeliggjør at de ansatte skal jobbe aktivt for å gi barna matglede og oppleve hvor stor matkulturen er i Norge (UD, 2017, s. 49).

For å kunne gi barna matglede så er det viktig med et godt samarbeid mellom hjem og barnehagen. Helsedirektoratet (2007) hevder at “hjem og familie har det grunnleggende ansvaret for barns kosthold, men fordi så mange av måltider inntas i barnehagen, har barnehagen stor innflytelse på barns matvaner, kosthold og helse. Arbeid med mat og måltider i barnehagen bør skje i nær forståelse med hjemmene” (Bakken, 2016, s. 142). I forbindelse med dette sier også Gjervan et al. (2012) at “mange vil hevde at det norsk kjøkken ikke hadde vært det samme i dag uten påvirkning fra innvandringen” (Gjervan et al., 2012, s. 155).

2.5. Flerspråklig barn i barnehagen

Barnehagene i dag er styrt av barnehageloven og rammeplanen. Vi som er ansatte i de ulike barnehagene, er pliktig til å følge disse i arbeid med barn. Ifølge rammeplanen (2017) skal personalet “bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse” (UD, 2017, s. 24).

Cejka (2016) skriver at “det er i dag ukontroversielt å hevde at barns språk utvikles i et vekselspill mellom arv og miljø. Barn har medfødte biologiske forutsetninger for å lære seg språk og vil lære seg det eller de språkene de blir eksponert for i oppveksten, i samspill med omgivelsene” (Bakken & Solbue, 2016). Det er derfor viktig å kunne bruke språket aktivt i hverdagen. Tydeliggjøre ord når man snakker, vise bilder til ulike ord osv. Det er viktig at de ansatte i barnehagen tydeliggjør viktigheten av å ta i bruk morsmålet hjemme samtidig som barnet lærer norsk i barnehagen. Dette er for å kunne legge til rette for at et tospråkligbarn lærer seg de ulike språkene på en best mulig måte. Begrunnelsen for dette finner vi i artikkelen til Pesch, hvor hun beskriver at «man kan se en forståelse av at barna lærer norsk feil dersom foreldre/foresatte uten tilstrekkelige kunnskaper i norsk, tar de ti bruk hjemme» (Pesch, s.70). Samtidig er det viktig med et godt samarbeid med de foresatte slik at de kan trekke kultur + språk inn i barnehagehverdagen for å øke mer følelsen av inkludering.

2.6. Foreldresamarbeid

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen (UD, 2017, s. 33).

I lys av problemstillingen er det viktig at vi ser på hvordan barnehagene møter foreldre fra ulike kulturer. Bakken (2016) mente at å møte foreldre fra ulike kulturer, både innen det norske samfunnet og fra andre land, krever respekt, lydhørhet og innsikt (Bakken, 2016, s. 50). Det vil si at man må være åpen for andre kulturer enn sin egen, og for å få det til må man vise gode holdninger ovenfor andre, man må være lydhør hvor man da er positiv, imøtekommende og vise forståelse. Ifølge NAFO er det et gjensidig ansvar mellom hjem og barnehage når vi snakker om samarbeid, men at det i hovedsak er barnehagens ansvar å legge til rette for dette. Barnehagen skal informere om den norske barnehageordningen og hvilke forventninger og muligheter barnehagen har for samarbeidet. Det som også er viktig er at barnehagen er åpen for at foreldre kan formidle sine behov, forventninger og ønsker (NAFO, 2023). Det som menes med det er at barnehagen har et ansvar for å være faglig i sin praksis og ikke bare fortelle foreldre at slik gjør vi det i Norge.

Familier fra ulike kulturer har ingen erfaring med den norske barnehagen. Foreldresamarbeid er særs viktig for barnet. Glaser (2018) barnets trivsel, utvikling og læring i stor grad er knyttet til kvaliteter i samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen. Når foreldre opplever at samarbeidet og kommunikasjonen med barnehagen er god, vil dette påvirke barnets trivsel og utvikling på en positiv måte (Glaser, 2018, s. 69). Foreldre kjenner alltid barnet best og ved godt foreldresamarbeid så gir det barnet de beste forutsetninger for å trives i barnehagen, ha

en god utvikling og læring. Glaser (2018) skriver videre at alt godt samarbeid primært handler om å se den andre, om god og tydelig kommunikasjon, gjensidighet, åpenhet og tillit. Mye av dette omtales som relasjonskompetanser og det utgjør en viktig del av det å være profesjonell (Glaser, 2018, s. 69). NAFO hevder også at et godt samarbeid mellom hjemmet og barnehagen er en nødvendighet for barnas utvikling og trivsel (NAFO)-

2.7. Foreldrestøtte som samarbeidsform mellom hjem og barnehagen

Usikkerhet er noe som de aller fleste kan kjenne på i sin egen foreldrerolle. Når man kommer fra en annen kultur og det meste er veldig forskjellig fra hva man er vant til, så er det særs viktig at man blir møtt med forståelse. Glaser (2018) foreldrestøtte innebærer å møte foreldre med genuin respekt og annerkjennelse av eget verdisystem og egne oppdragelsesnormer. Dette innebærer at man skal ha et åpent og en ikke-dømmende holdning til at alle foreldre i utgangspunktet vil det beste for barna sine (Glaser, 2018, s. 69). Dette vil si at alle har forskjellige måter å gjøre ting på og man skal ikke føle på skam eller føle en dømmende holdning ovenfor sin foreldrerolle i møte med barnehagen.

Cecchin (1997) mente også at kommunikasjonskompetanse omfatter evnen til desentrering, empati og det å kunne ta den andres perspektiv. Det handler også om sensitivitet og varhet i måten man snakker med foreldre på, dette gjelder både i språk og i kropp språklig betydning (Cecchin, 1997, referert i Glaser, 2018, s. 76). Her kommer det tydelig frem at det ikke bare er verbalt man kan fremme sine holdninger, men også kroppslig. Dette er noe vi som pedagoger må være oppmerksomme på i vårt møte med foreldre. Ifølge NAFO er et godt samarbeid mellom barnehage og hjem avhengig av gjensidighet, der de ansatte og foreldrenes forventninger til hverandre tydelig er uttalt og forstått av alle parter (NAFO, 2023).

Som ansatt i en flerkulturell barnehage er det viktig at man har et åpent sinn. Her må man se lenger enn sin egen kultur og det som man selv er vant med. Glaser (2018) fenomenologisk tilnærming innebære det å kunne sette seg inn i den enkeltes families livssituasjon og virkelighet, dette er spesielt viktig i dagens flerkulturelle barnehager. I dagens barnehager møter vi mangfold og forskjeller i verdier og synspunkter (Glaser, 2018, s. 68-69). Her ser vi viktigheten av kulturkompetanse. Glaser (2018) omfatter kulturkompetanse forståelse og respekt for egen og andres kultur, dette for kulturens betydning og verdi (Glaser, 2018, s. 76).

3. METODE

Problemstillingen vår “hvordan opplever vietnamesiske familier den norske barnehagen?”, spør om menneske sine opplevelser. Ifølge Kvale & Brinkmann (2015) er forskningsintervju den mest etablerte metoden for å få innsyn i mennesker sine meninger, forståelser og opplevelser. Løkken og Søbstad (2013) mener også at intervjuer og samtaler er viktige metoder dersom man er opptatt av de andres indre verden, gjennom intervjuer og samtaler innhenter vi kunnskap om et annet menneske, og får se verden gjennom perspektivet av den vi har intervjuet. I vårt prosjekt ønsker vi å høre historier om erfaringer og opplevelser som de ulike medlemmene i de vietnamesiske familiene har hatt i møtet med norsk barnehage. Alt dette er grunnen for vårt valg av intervju som metode for datainnsamling.

3.1. Intervju som forskningsmetode

Intervju som metode bygger på dagliglivets samtaler og det er en profesjonell samtale. Intervjuet konstruerer kunnskap i samspill eller interaksjon mellom den som intervjuer og den som blir intervjuet. Forskningsintervju skiller seg fra de andre former av intervjuer på at det har som mål å produsere kunnskap (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 21- 22). Løkken og Søbstad (2013) forklarer konseptet intervju som “bokstavelig talt et interview, en utveksling av synspunkter og erfaringer som utvikler ny kunnskap” (Løkken & Søbstad, 2013, s. 104). I denne oppgaven har vi intervjuet to vietnamesiske familier med forskjellig bakgrunn og levetid i Norge. Målet er å bidra til økning av kunnskap om innvandrerfamilier, å styrke barnehagens interkulturelle kompetansen og kulturelle sensitivitet.

Vi valgte å gjennomføre intervjuer i form av uformell samtale_(med barn) og semi-strukturert intervju (med voksne familiemedlemmer). Valgene blir tatt med hensyn for at vi kan være “nok strukturert, og nok fleksibel”. En liste med spørsmål var laget i forkant av intervjuet, at vi kunne innhente den informasjonen/spørsmål som vi ønsket, og samtidig ta hensyn for samtalens flyt.

3.2. Vårt intervju

Intervjuguiden vår (se vedlegg 2) inneholder alle spørsmålene som vi stilte våre informanter. Nedenfor forklarer presenterer vi noen grupper spørsmål i den og forklarer hvordan de står i

sammenheng med vår problemstilling “hvordan opplever vietnamesiske familier den norske barnehagen?”.

1. Migrasjonshistorie (Hva er deres migrasjonshistorie? Når kom dere til Norge?

Hvorfor til Norge? Hvordan var det å komme hit å etablere seg?)

For oss så var det viktig å kunne få vite en del av bakgrunnshistorien til familiene vi valgte å intervju. Var de flyktninger eller flyttet de til Norge fordi de selv hadde ønske om dette.

Dette spørsmålet hjelper også til med å danne en relasjon, en slags forståelse for hvorfor de endte opp i Norge. Dette var inngangsporten til vårt arbeid videre mot vår problemstilling.

2. Oppstart i barnehagen (Hvordan fikk dere plass i barnehagen? Hvordan opplevde dere oppstart? Hvor gamle var barna? Hvordan opplevde de det?)

Ved å spørre informantene om opplevelsene for oppstart i barnehagen, hvor gamle barna var og hvordan barna opplevde oppstarten i barnehagen gir oss svar på hvilke erfaringer disse vietnamesiske familiene sitter igjen med etter at barna deres og barna selv startet i en norsk barnehage.

3. Opplevelse av barnehagen (Hvordan opplever dere barnehagen? Hva er dere fornøyde med? Hva savner dere? Hvordan har barna i barnehagen?)

Her får vi frem hva de synes var vanskelig og hva de var fornøyde med når man ikke snakker språket og ikke kjenner kulturen til den norske barnehagen. Vi prøver å finne tråden av deres opplevelser: hvordan relasjon mellom hjemme og barnehagen endrer/utvikler seg gjennom tid fra familienes perspektiv.

3.3. Gjennomføring av intervju

Etter at vi hadde fått godkjenning av NSD i jan 2023, ble intervjuene planlagt med målet at de skulle bli gjort innen feb. 2023, men vi fikk ikke det første intervjuet til på grunn av teknisk problem: vi hadde ikke tilgang til Diktafon – appen som vi tenkte oss å bruke for å ta lydopptak i intervjuene. Vi fikk ingen materiale for vår oppgave i den første forsøk, men brukte mulighet å bli kjent med familien, spesielt de barna. Vi synes det ga noe effekt i den andre forsøk: bedre forberedelse gir bedre resultat.

Vi tok kontakt med veilederen, og fikk endelig tilgang til en vanlig diktafon som blir lånet ut av høyskolen. I mars, 2023 ble to gruppe intervjuer (med familien A og familien B) gjennomført. Intervjuet med familien A ble gjennomført på norsk av alle tre studenter i gruppen, det tok cirka en time for hele gruppen, og fem sider av transkribering ble produsert. Intervjuet med familien B ble gjennomført på vietnamesisk og oversatt til norsk etterkant, siden familien gjerne vil dele sine opplevelser på sitt morsmål. Vi fikk det til siden en av oss jobber i tillegg som en kvalifisert vietnamesisk - norsk tolk og oversettelse. Fra dette intervjuet ble også fem sider transkribering produsert.

3.4. Deltagerne i intervjuet

I det intervjuet med familien A, intervjuet vi to voksne som far og mor og to barn som er 7 og 5 år. Faren (43 år) er forsker, og moren (35 år) er en student. Barna er en jente (7 år) og en gutt (5 år). Familien kom til Norge fem og halvår siden og hadde flyttet litt frem og tilbake mellom Vietnam og Japan før de landet i Norge på grunn av jobben. Det første barnet ble født i Japan, og var under to år da de kom, og det andre barnet ble født her i Norge. Familien uttrykker seg at de i stort sett er fornøyde med sin integreringsprosess og livet generelt i Norge: god mulighet til jobb, tilgang til utdanning og bra barnehage- og skolesystem.

I det andre intervjuet med familien B, ble det også et gruppeintervju med tre personer som far, mor og barnet. Moren (30 år) er en masterstudent, faren (29 år) driver egen virksomhet og barnet er litt over to år. Familien kom nettopp til Norge i aug. 2022 på grunn av utdanning til moren, og barnet har vært i barnehagen kun seks måneder på tidspunktet da intervjuet ble gjennomført. Familien uttrykker at de trives veldig godt her, og å få opphold i Norge er store og spesielle opplevelser for hele familien.

Ved å ha to familier som deltok i prosjektet fikk vi med oss ulike historier og perspektiver fra familier med ulike erfaringer som kan hjelpe til å få et rikere forskningsmateriale: de som har vært her en god stund og de som nettopp kom, de som har hatt mye opplevelser og erfaringer i møte med barnehagen og de som er «helt fersk».

3.5. Dataanalyse

For å få en systematisk oversikt og et helhetlig bilde over innholdet i intervjuene, valgte vi å følge tre ulike faser for fenomenologisk-hermeneutisk analyse:

1. Naiv lesing
2. Tematisk analyse
3. Helhetlig tolkning av materialet

I den første fasen som kalles for “naiv lesing”, leste vi gjennom intervjuene både hver for oss og i fellesskap. Dette var fordi vi sammen skulle bli kjent med innholdet, og finne ulike hovedområder som vi skulle trekke ut.

Ifølge Lindseth & Norberg (2004) skal man lese teksten flere ganger for at man skal kunne danne seg en mening i sin helhet. Det er nødvendig at vi er åpne i lesingen slik at teksten kan tale til oss (Lindseth & Norberg, 2004, s. 149). I neste fase - tematisk analyse - valgte vi å sette oss sammen for å finne ulike temaer som omfavnet informantens opplevelse. Spørsmål fra intervjuguiden spilte en viss rolle i utformingen av temaer. Til sammen utviklet vi 3 hovedtemaer gjennom analysen: migrasjonshistorie, oppstart i barnehagen og opplevelse av barnehagen. Den tredje og siste fasen - helhetlig tolkning av materialet - krever kontekstualisering av funn i teori. Lindseth & Norberg (2004) forklarer at her skal teksten leses igjen med som et så åpent sinn som mulig (Lindseth & Norberg, 2004, s. 150). Derfor presenterer vi våre funn opp mot ulike teorier og faglitteratur i drøftingsdelen

3.6. Etske hensyn

Vi skulle intervju to familier og var derfor pliktig til å ta noen etiske hensyn med tanke på at det ville bli utgitt sensitiv informasjon under intervjuene. Det at vi ønsket å ha med barn på intervjuene var også en grunn for ekstra etiske hensyn og NSD godkjenning. For å kunne gjennomføre intervjuene våre som planlagt, var vi avhengig av å søke NSD. Dette var fordi vi trengte et samtykkeskjema som inneholdt en taushetserklæring og en godkjenning på at vi kunne bruke en fysisk diktafon, slik at intervjuene kunne transkriberes i ettertid.

Vi har tydelige på at å delta i intervjuene var helt frivillig, og at de hadde muligheten til å si ifra om de ikke ønsket å svare, eller hvis de ville trekke seg. Vi informerte familiene tydelig i forhold til at sensitiv informasjon ville bli brukt anonymt. Vi var opptatt av å få til et godt intervju med utdypende og ærlige svar, derfor valgte vi å sende spørsmålene til informantene før intervjuene, slik at de kunne forberede seg på en best mulig måte. Det vil si at vi ville at intervjuene var en forutsigbar situasjon for informantene og derfor ville vi være transparente med dem - både når det gjaldt målet med forskningen så vel som spørsmål. Vi ville skape tillit.

Den ene familien som ble intervjuet har oppholdt seg i Norge i 6 måneder. Her valgte vi å intervju dem på vietnamesisk, altså på språket de følte seg mest komfortable med å snakke. Vi valgte å gjøre dette for informantenes komfort, det at de kunne snakke fritt og for at kunnskap til eget språk ikke skulle begrense det de ville dele med forskerne. Det var også viktig for oss at informantene følte seg hørt og forstått når de skulle fortelle oss sin historie.

I vårt intervju var vi opptatt av å høre de ulike historiene til informantene, det å få innsyn i hvordan foreldre fra andre land opplever barnehagen som et etisk prosjekt, der vi bare kan anta at det ikke finnes en riktig forståelse av barnehagen. Vår etiske intensjon i vårt prosjekt er å skape kunnskap som kan hjelpe barnehager å møte foreldre med ulike bakgrunner. Vi hadde også noen etiske refleksjoner om barn som deltagere i intervjuer, men vi møtte ikke dem på deres egne prinsipper. I etikkens lys så tok vi ikke hensyn til informantenes væremåter. Til de voksne i intervjuene tilpasset vi oss ved å bruke morsmålet til informantene, men til barna ble de satt i en kontekst som de ikke opplevde som engasjerende eller meningsfullt.

3.7. Metodekritikk

Kvalitativt forskningsintervju gir god mulighet å utdype historie som blir fortalt av deltakerne i intervjuet. Når man benytter metoden, har man mulighet til å stille flere spørsmål enn dem man hadde bestemt seg for på forhånd. På denne måten kan man få bedre klarhet i noe som kommer uklart frem i løpet av intervjuet. Kvale & Brinkmann (2015) mener at forskningsintervju er både lett å gjennomføre og kan fra flere kanter, inspirere forskere med nye problemstillinger og ideer for å forske på, men samtidig blir metoden noen ganger sett på som ustrukturert og ustandardisert: det finnes nesten ingen regler eller prosedyrer om hvordan et intervju skal gjennomføres, derfor krever det et høyt ferdighetsnivå hos metodebrukeren for å få til et godt intervju (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 34-35).

Vi som "uerfarne forskere" har begrenset kunnskap både om temaet og bruk av forskningsmetode har opplevd den utfordringen i gjennomføringen. Samtidig opplevde vi at intervju i så kort tid er mindre effektivt og kan telle som ikke passende for de små barna: et barn som kun to år som ikke kan delta, og to andre to barn som er fem og syv svarte veldig kort og liten informasjon. Barn har 100 språk som vil si at barnet uttrykker seg på mange flere måter enn ord, det vil si at intervju som metode ikke klarer å fange opp det som et barn kommuniserer over tid.

Det positive med disse intervjuene er at vi har en relasjon til begge familiene. På den måten gikk praten lettere og det gjorde at informantene i begge familiene turte å snakke fritt. Ifølge Kvale & Brinkmann (2015) er forskningsintervjuer gjennomsyret av etiske problemer. De mener at den kunnskapen som kommer ut av slik forskning er avhengig av den sosiale relasjonen mellom intervjueren og den som blir intervjuet. Relasjonen avhenger av intervjuerens evne til å skape rom der intervjupersonen fritt og trygt kan snakke (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 35).

Vi har intervjuet kun to vietnamesiske familier i Bergen. Vi mener at funn fra intervjuene gir noe verdi i vår forskning til å besvare problemstilling, men det er kanskje fortsatt for liten inndata til å representere for hvordan de vietnamesiske familier møter med barnehage i Norge. Dette sammen med rommet i troverdighet av svarene i intervjuene vil gi noe effekt på kvaliteten av funnene i vårt prosjekt.

3.8. Asymmetrisk maktforhold i kvalitative forskningsintervjuer

Kvale & Brinkmann (2015) hevder at selv om man ta hensyn til den gjensidige forståelsen og det personlige samspillet, så bør vi ikke betrakte et forskningsintervju som en fullstendig åpen og fri dialog mellom likestilte partnere. Kvale & Brinkmann (2015) hevder at selv om man ta hensyn til den gjensidige forståelsen og det personlige samspillet, så bør vi ikke betrakte et forskningsintervju som en fullstendig åpen og fri dialog mellom likestilte partnere.

Intervjuet innebærer asymmetrisk maktrelasjon. Med det menes det at forskningsintervjuet ikke er en åpen, dagligdags samtale mellom likestilte partnere fordi intervjueren har en vitenskapelig kompetanse, bestemmer tema, stiller spørsmål og beslutter hvilke svar intervjueren vil følge opp. Intervjuet er også en enveis dialog hvor utspørringen bare går i en retning. Intervjuet kan også være en manipulerende dialog hvor intervjuet kan følge en skult dagsorden hvor intervjueren ønsker å få informasjon uten at den intervjuende vet hva intervjueren er ute etter. Forskeren har også det privilegium å kunne fortolke og rapportere hva den intervjuede virkelig mente (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 51-52)

4. PRESENTASJON FOR FUNN

I dette kapitlet vil vi presentere funn. I tråd med temaene i analysen er funnene delt inn i følgende punkter:

1. Migrasjonshistorie
2. Oppstart i barnehagen
3. Opplevelse av barnehagen

4.1. Migrasjonshistorie

4.1.1 Familie A

Hos familie A var det jobb som var hovedgrunnen til at de flyttet hit til Norge i 2017. Mannen i familien er forsker og han hadde fått jobb her i Norge. De kjente ingen i Norge på denne tiden, men brukte internett for å søke opp informasjon om landet. Ut ifra de søkene som ble gjort, synes de at Norge virket som et flott land å bo i, og ville utforske dette. De så også at selv om mannen hadde fått jobb som forsker, var det muligheter til å kunne jobbe eller studere for konen også.

For denne familien var ikke alt helt lett i starten når dem skulle etablere seg. De hadde fått et tilbud om en leilighet gjennom et firma som lå sentrumsnært. Barnet var 17 mnd., samtidig som hun var gravid. På denne tiden visste dem ikke hvordan det fungerte med mor-barn i det norske samfunnet. De fikk høre at det var vanskelig å få barnehageplass da de bodde så sentrumsnært. Det å komme til Norge var litt annerledes enn da dem flyttet til Japan, fordi der var alt du trengte rett utenfor døren, mens her i Norge er det lengre avstander mellom ulike plasser. Det som var mest krevende for familien, var å flytte til Norge utenom å vite hvordan systemene fungerte.

4.1.2. Familie B

Familie B kom til Norge 9.august 2022 fordi kona i familien hadde et stort ønske om å studere. Hun var ikke sikker på hvor hun ville studere, så hun satt studiene på vent, og valgte jobb i Vietnam i en periode fremover. Etter en stund fikk dem et barn, og tok opp igjen samtalen om studier. De hadde nå bestemt seg for at konen skulle studere, og hadde Norge i tankene som et alternativt sted å bo. De hadde en venn her i Norge, som snakket veldig varmt og godt om landet. Beskrivelsene og erfaringene om Norge som vennen fortalte om, var det som familien ønsket å oppleve. Derfor valgte de Norge og er veldig lykkelig for at de hadde

muligheten til å kunne gjøre det.

4.1.3 Fellestrekk

Fellestrekk for familie A og B er at de kom frivillig til Norge, hvor de hadde en positiv innstilling til landet. Inntrykket dem hadde var at Norge var et fint og trygt land, men gode verdier og muligheter innenfor både jobb og studier. De hadde inntrykk av at mor-barn forholdet i Norge virket trygt og godt.

4.2. Oppstart i barnehagen

4.2.1 Familiene ønsket plass i barnehagen så tidlig som mulig

Familiene synes at det er viktig å få plass i barnehagen, og ønsker det så fort som mulig. Familie A fortalte at de måtte flytte for å få barnehageplass, siden det var vanskelig å få en barnehageplass i sentrum. Mor sa at hun ble veldig lettet og glad når det første barnet, fikk barnehageplass etter syv måneder i Norge. Det andre barnet startet i barnehagen ganske tidlig, da han var 11 måneder gammel. Mor opplyste at barnehagen fungerte som et tilbud ikke bare for barna, men også for hennes integreringsprosess. “Jeg var på denne tiden opptatt av å lære meg norsk, da dette spilte en stor rolle når jeg skulle søke meg jobber. Derfor var det også viktig for meg at barna begynte i barnehage, slik at jeg kunne få muligheten til å jobbe”, sa mor.

Familien B fikk barnehageplass etter kort tid og opplevde det svært positivt. Mor og far uttrykket flere ganger i intervjuet at de er glade for at barnet fikk plass i barnehagen, kun en måned etter de kom hit. Å få barnehageplass rett etter ankomst er noe flaks, og er grunn til at faren Phi føler at de har raskt “en god tilknytning til Norge”. “Jeg føler at Norge er et riktig sted for oss fordi vi har en så god oppstart her”, sa far.

Barna i begge to familiene begynte i barnehagen i ganske tidlig alder (1-2 år gammel), men foreldrene opplevde ikke mye bekymring i forhold til trygghet hos barnet i barnehagen. Familien B fortalte at han observerte barnet og tror på bakgrunn av ulike observasjoner og uttrykk at barnet trives godt i barnehagen. “Hvis barnet ikke har det bra i barnehagen, uttrykker han sikkert klaging for å bli hjemme hos mamma og pappa. Men barnet gleder seg til å gå til barnehagen. Det gjør at jeg føler meg veldig trygg i barnehagen”. Familien A i en annen retning, leste og søkte informasjon i norsk barnehagen på nettet, og fant ut at “barnehage er veldig bra og viktig i Norge”. Derfor hadde han ikke så mye bekymring i å

sende barnet der. Vi tolker det som at familiene har høy tillit til barnehagen. De stoler på at de ansatte tar ansvar for barna, og at barnehagen er en trygg arena hvor de kan sende barna til, uansett alder, bakgrunn og etnisitet.

4. 2.2. Den første tiden I barnehagen: møte med det “ukjente”

4.2.2.1. Å møte med det ukjente

Oppstarten i barnehagen oppleves som en viktig hendelse for de vietnamesiske familiene, og de har ulike strategier for å forbedre seg til møtet med norsk barnehage. Familie A søkte råd fra de bekjente vietnamesere, samt søkte informasjon fra nettet om norsk barnehagesystem. De var opptatt av å utjevne forskjeller mellom oppdragelse i hjemmet og barnehagen, på grunn av frykten for “å bli dømt og tatt» av barnehagen/barnevern. Moren fortalte at hun hadde fått beskjed fra dem de kjente at “de som jobber i den norske barnehagen passer barna på en annen måte enn det vi gjør hjemme. De ansatte kan tenke og føle at de ikke passer godt nok på barna”. Derfor følte hun hele tiden at de måtte ha fokus på barnet, og hvordan barnet kledde seg og opptrådte utad. Moren var også veldig opptatt av hvordan hun kommuniserte og oppførte seg i møte med personalet i barnehagen for å unngå feiltolkninger.

Familien B er opptatt av å gi barnet ulike erfaringer om hvordan det er å være i barnehagen: de sendte barnet til barnehagen i Vietnam før de kom til Norge. De dro til åpen barnehagen her i Norge for at barnet skulle få oppleve en annen arena enn hjemme og forholde seg til andre voksne enn foreldrene. Familien var ikke vant til at barnet skal være ute mye, uansett vær og vind, og leke med mange forskjellige “ikke hygieniske” leker. De mente det ikke er vanlig med slike aktiviteter i Vietnam. “Det er så kaldt ute. ... og da vi hentet barnet, så han skitten ut”, fortalte far.

Det vises i intervjuene at å det å møte det nye miljøet i barnehagen var noe bekymringsverdig i forhold til holdning, verdier, regler og rutiner. Bekymringer kan komme fra ulike kanter, og er spesifikt for hver familie, men det finnes også noen fellestrekk: begge familiene var bekymret for at barna ikke forsto norsk, og ikke kunne gjøre seg forstått i barnehagen. Språket blir som det synlige symbolet av “kulturforskjell” mellom hjemme og barnehagen. “Jeg synes barnet er så ungt, og har kanskje ikke noe tydelig innhold for begrepet “kultur” eller “kulturforskjell”, men barnet observerer at det er en tydelig forskjell på språket som blir bruk i hjemmet, kontra det som blir brukt i barnehagen”, sa faren til familien B. Samtidig er språket den viktigste kompetansen de ønsker at barna skal lære seg raskt i barnehagen. “Dette var veldig godt å se som foreldre, at barnet klarte å lære seg språket veldig fort. Som et resultat av

dette dannet hun seg fort mange nye vennskap og kunne kommunisere godt med alle medmenneskene i barnehagen”. Dette uttrykte moren til familien A.

4.2.2.2. Å ta del i fellesskap

Intervjuene viser at en myk tilvenning spiller en viktig rolle i å sette grunnlag for relasjon mellom hjemme og barnehagen. Begge familier fortalte at de fikk veldig god tid og tilpasset tilvenning som gjorde at de følte seg trygg i å forlate barnet ved levering. De stoler på at barnet blir tatt godt vare på i barnehagen. Barnet gråt lite, foreldrene fikk god tid til å være med barnet på begynnelsen. Viktige faktorer som var felles for begge familiene var god kommunikasjon med personalet, god og trygg tilvenning med kortere dager.

Å føle seg inkludert i et nytt miljø kan ha stor betydning for familiene. Familie A fortalte om en svært positiv opplevelse de hadde i det første møtet med barnehagen. “Barnehagen spurte oss hvor vi kom fra, og alle sang en liten vietnamesisk sang for å inkludere barnet. Den pedagogiske lederen ba meg skrive noen enkelte vietnamesiske ord og setninger som mamma kommer snart, spiser, drikke og bleier. Dette var for å kommunisere med barnet den første tiden. "Det er noe jeg er veldig takknemlig for”, dette sa den rørte moren i familie A. Derfor tolket vi det slik at familien følte seg sett, inkludert og velkomment av barnehagen. Inkludering kan noen ganger bli skapt i en enkelt måte: det krever kun sensitivitet av ansatte.

4.3. Opplevelse av barnehagen

4.3.1. Hvordan opplever dere barnehagen i dag?

Familie A føler seg mye tryggere i barnehagen nå enn hva de gjorde i begynnelsen. I begynnelsen var familien veldig bekymret for at de skulle bli “tatt” for noe og derfor unngikk de å utrykke seg ovenfor personale. Grunnen til dette var at de ikke snakket bra nok norsk og de var redd for hva barnehagen tenkte om deres oppdragelse av barna. Dette fikk de til å føle på frustrasjon, fordi de ønsket svært gjerne å få høre hvordan barna hadde det i barnehagen, men de turte like vel ikke å spørre, fordi de utrykte at det handlet om tillit og forståelse. Familie A forklarer at hvis det var noe barnehagen var bekymret for angående barna, så var de veldig redd for at barnehagen skulle kontakte barnevernet. Likevel valgte familie A å søke råd fra de ansatte i barnehagen, fordi hovedfokuset var at de ville gjøre ting riktig. Familie A forklarer en episode i barnehagen under henting hvor barnet gråt når hun skulle hente barnet. Mor skjønnte ikke hvorfor barnet gråt og ble veldig bekymret for hva de ansatte i barnehagen tenkte om dette. Mor hadde blitt fortalt av andre at de ansatte i barnehagen hadde

lett for å opprette sak hos barnevernet og at mange familier måtte flytte fra Norge for å kunne beholde barna sine.

Familie B er fornøyde med barnehagen, hvor de ikke har noen bekymringer rundt barnet eller de ansatte. Familien fikk med seg all informasjon på engelsk. De nevner også at hvis de enda hadde bodde i Vietnam, hadde det vært veldig dyrt for de å ha barnet sitt i en slik barnehage som de har her i Norge. Derfor er de veldig fornøyd med at de har muligheten her i Norge. Familien liker svært godt aktivitetene i barnehagen og de ansatte. Like vel skulle familien ønske at barnehagen oppdaterte litt mer med bilder og informasjon om aktivitetene på My Kid, dette fordi familien gledet seg over å kunne se hverdagen til barnet sitt i barnehagen. Familie B skulle også ønske barnehagen kunne tilby lunsj fordi dem blir stresset over å måtte ta med lunsj til barnehagen hver dag.

4.3.2. Hvorfor var det vanskelig å ta med mat?

Familie B sier at det er en kulturforskjell som de opplever som litt utfordrende. Barnet deres er ikke vant til matkulturen i Norge, og familien synes det er vanskelig å akseptere at barnet skal spise skive hele dagen. Dette blir en stressfaktor i forbindelse med hva de kan pakke i matboksen. I begynnelsen så pakket de med vietnamesisk mat, men de følte de måtte endre dette fordi det var helt annerledes mat enn hva de andre barna hadde med seg. Dessuten måtte den vietnamesiske maten spises varm, og det fungerte ikke. Det som gjorde familien ekstra glad var at hver fredag så hadde barnehagen felles varm lunsj, det gjorde familien lykkelig i forhold til barnets matopplevelse i barnehagen.

4.3.3. Kommunikasjonen mellom hjemmet og barnehagen

Familie A sitter igjen med en god opplevelse med den informasjonen, veiledningen og oppmuntringen de fikk fra de ansatte i barnehagen. Mor hadde snakket med de ansatte om episoden hvor barnet gråt ved henting hvor de ble møtt med anerkjennelse og forståelse. Foreldrene ble forklart at det var helt normalt at barna kunne gråte ved henting og levering. Familie A sin frykt var at de var redd for å bli sett på som dårlige foreldre. De ble møtt med åpenhet og respekt. Foreldrene prioriterte alltid å stille opp på samtaler med barnehagen, de var lyttende og dem tok imot bekreftelser som omhandlet barna.

4.3.4. Opplevelse av barnehagen

Barna i familie A svarte utydelig på de spørsmålene som ble stilt, men generelt uttrykte dem at de har det gøy i barnehagen, og var glad i både voksne og barn.

Familie B forteller at de hadde benyttet seg av åpen barnehagen før barnet startet ordentlig i barnehagen, dette gjorde de for å gi barnet en forsmak før oppstarten. I starten hadde barnet korte dager i barnehagen. Han gråt litt de første dagene, men etter kort tid så vinket barnet ha det til foreldrene uten å gråte. Familien forteller at barnet liker aktivitetene og sangstundene som gjennomføres i barnehagen. Faren tror at barnet føler seg veldig trygg i barnehagen, fordi barnet har fortalt om de ulike ansatte og de som han leker og tilbringer tiden sammen med. Faren opplever at barnet føler seg inkludert og verdsatt i barnehagen.

Familie B sier også at de ansatte var veldig flinke med å fortelle hvordan dagen til barnet hadde vært i barnehagen. Det familien også satt veldig stor pris på var at de ansatte husket navnet på barnet deres, selv om de jobbet på en annen avdeling. Dette fikk foreldrene til å føle at barnet fikk god omsorg fra alle ansatte, og ikke bare fra de som jobbet på barnets avdeling.

4.3.5. Hva er det viktigste for dere når det gjelder barnehagen?

Det viktigste for familie A når det gjelder barnehagen er kommunikasjon, trygghet og åpenhet. Det er også viktig for familien at de føler seg sett, hørt og inkludert.

For familie B er det trygghet. Familien sier at de voksne er de viktigste faktorene i barnehagen. Det er viktig for familien at de ansatte er glade i barn. Når dette blir tilrettelagt dannes det også et godt psykososialt barnehagemiljø. Dette gjør at barnehagen blir en positiv arena for barnet.

5. DRØFTING

5.1. Hvordan opplever vietnamesiske familier oppstart i barnehagen?

5.1.1. Barnehagen som integreringstiltak

De vietnamesiske familiene i denne forskningen viser stor tillit til norske barnehager, og mener at barnehagen er et integreringstiltak for hele familien. Derfor er det viktig at barna får barnehageplass så snart som mulig. Familiene uttrykker at tilliten til norske barnehager kommer både fra positiv innstilling til landet og egen forskning på flere kilder, inkludert erfaringer fra de bekjente og internett. Familiene opplyser også om at det er vanlig at barn skal være i barnehagen i Vietnam.

Det å ønske barnehageplass tidlig, er ikke et nytt fenomen i det norske samfunn. Larsen og Slåtten (2014) mener at barnehagen har en nøkkelrolle i den norske velferdsstaten. Et godt barnehagetilbud vil være avgjørende for at foreldre til små barn kan delta i arbeidsmarkedet, sikre kvinners yrkesdeltakelse, og videre fremme til likestilling i samfunnet. Barnehagen fungerer også som et velferdstiltak for barn, som gir dem god omsorg utenfor hjemmet. Det er et pedagogisk tilbud som gir barn kunnskap og bedrer grunnen for god språkutvikling og sosial kompetanse.

For innvandrere blir barnehagen enda viktigere, da den fungerer som et integreringstiltak og en bro til det nye samfunnet for både foreldre og deres barn. Når barnet går i barnehagen, kan foreldre få tid og mulighet til å delta i ulike kurs, utdanning og jobb. For barn med innvandrerbakgrunn spiller barnehagen en særlig viktig rolle. "Barnehagen er en integrerende samfunnsinstitusjon, og de relasjoner, samspill og prosesser som finner sted innad i barnehagen, får betydning for de inkluderings- og ekskluderingsprosessene som styrer", mener Korsvold (2011 referert i Larsen og Slåtten (2014, s.98). Mange innvandrerbarn har sin egne kultur og snakker sitt eget språk hjemme. Da blir barnehagen den viktigste sosialiseringsarenaen som tilbyr barnet et norsk-språklig miljø og de norske kulturelle verdier.

Det vi har funnet hos de vietnamesiske familiene i vår forskning, samsvarer i felles trekk blant andre innvandrere. Studien til Sønsthagen (2018) viser også at de somaliske mødre uttrykker at barnehagetilbud er viktig for dem selv og for barnet: de skal få tilgang til skolen, utdanning og passe inn i det norske samfunnet. Videre finner vi at det å få barnehageplass tidlig oppleves spesielt positiv hos de vietnamesiske familier. De gleder seg til barnehagestart, og

utvikler tilhørighet til Norge gjennom den erfaringen. Det er annerledes fra opplevelsene av somaliske mødre i Sønsthagen (2018): de mødrene uttrykker at de gruer seg til å levere barnet sitt i barnehagen. Vi mente at innstillingen til norsk samfunn og bakgrunn av informantene gjør at de gruppene har så ulike opplevelser i møtet med norsk barnehage.

5.1.2. Den første tiden i barnehagen: Hvordan var veien til fellesskap?

Vår forskning viser at i den første tiden var familiene svært opptatt av å "passe inn" i møtet med norske barnehager. "Å passe inn" og å "bli godkjent" er viktige aspekter ved integrering som blir vektlagt av disse familiene. De uttrykker dette både gjennom bekymring rundt oppstarten i barnehagen og ved å ta i bruk ulike strategier for å utjevne forskjeller mellom oppdragelse hjemme og i barnehagen. Dette handler om at de prøver å forholde seg til normer, verdier og rutiner i norsk kultur og i barnehager, og til og med tviler på sin egen omsorg og oppdragelse. De viste at de var mindre opptatt av sin egne kultur i den perioden.

Å ønske å passe inn er ikke uvanlig eller særegent. Ifølge Larsen og Slåtten (2014, 98-100) kan innvanderforeldre i noen tilfeller være svært opptatt av at barna deres skal bli mest mulig "norske" og ønsker ingen oppmerksomhet rundt barnets kulturbakgrunn eller etnisitet. Imidlertid mener vi at begrepet "integrering" nesten blir feiloppfattet av familiene på denne måten, fordi integrering innebærer at minoritetsgrupper får anledning til å bli en del av samfunnet, og får like rettigheter i samfunnslivet uten å måtte oppgi sin kultur (Gunnstad, 2019, s. 202). Derfor er det viktig for barnehagen at ansatte viser anerkjennelse, arbeider for å skape tillit og god kommunikasjon, og samtidig synliggjør mangfold og gjensidig respekt. Vi observerer en sterk vilje hos familiene som vi undersøkte, til å delta i fellesskapet, og dette tolker vi som et sterkt behov for inkludering blant dem. Opplevelse av inkludering ble beskrevet som både betydningsfull og positivt hos familiene. Å føle seg velkomment inn, sett og hørt da de begynte i barnehagen er noe de setter stor pris på. Arbeidet med inkludering er noen ganger ekstremt utfordrende, men også fantastisk enkelt. For de vietnamesiske familier i vår forskning krever det kun sensitivitet og fin holdning fra de ansatte i barnehagen.

Det er også svært viktig å sørge for at foreldrene får den bekreftelsen de trenger for å unngå usikkerhet og stress i møtet med barnehagen. Gjervan et al. (2012, s.94-98) har diskutert at mange innvanderforeldre har bakgrunn som på ulike måter er annerledes enn det norske. De vil gjerne gjennom møtet med barnehagen finne ut "sannheten" om hva som er riktig og

rimelig for dem med barneoppdragelse i Norge. Det er en lang prosess for foreldre. I denne prosessen vil barnehagen være en viktig kilde der de henter kunnskap fra de ansatte, spesielt pedagoger, som vil være en saksyndig/profesjon som kan gi familier råd og bekreftelse over egen omsorg og oppdragelse. Vår forskning viser til hvorfor det var betydningsfullt for moren til familie A at barnehagen etablerte god kommunikasjon med henne, og bekreftet at det ikke var noen konflikt mellom oppdragelsen barnet fikk hjemme og i barnehagen. Vi mener at dette vil bli et godt grunnlag for samarbeidet mellom de to partene.

5.2. Hvordan opplever vietnamesiske familier den norske barnehagen

5.2.1. Trygghet – grunnlag for tillit og åpenhet

Ifølge rammeplanen (2017) skal barnehagen i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33). De vietnamesiske familiene i dette forskningsprosjektet viste seg å ha noe ulike opplevelser av den norske barnehagen. Frykten for det ukjente preget den ene familien mens den andre skaffet seg erfaring før den virkelige oppstarten i barnehagen. Dette viste seg å gjøre overgangen til barnehagen lettere, hvor bekymringene var få for den ene familien, mens hos den andre familien var usikkerheten veldig sterk. Dette førte til at oppstarten i barnehagen ble veldig vanskelig. I vår forskning kommer det frem at frykten for det ukjente, ikke kunne språket og det å være redd for at man skal gjøre noe «feil» skaper usikre foreldre og kommunikasjonen mellom hjemmet og barnehagen blir svekket.

Ifølge NAFO er det et gjensidig ansvar mellom hjem og barnehage når vi snakker om samarbeid, men at det i hovedsak er barnehagens ansvar å legge til rette for dette. Barnehagen skal informere om den norske barnehageordningen og hvilke forventninger og muligheter barnehagen har for samarbeidet. Det som også er viktig er at barnehagen er åpen for at foreldre kan formidle sine behov, forventninger og ønsker (NAFO, 2023). Bakken (2016) påpeker også at det å møte foreldre fra ulike kulturer, både innen det norske samfunnet og fra andre land, krever respekt, lydhørhet og innsikt (Bakken, 2016, s. 50). Ifølge Glaser (2018) handler alt godt samarbeid primært om å se den andre, om god og tydelig kommunikasjon, gjensidighet, åpenhet og tillit. Mye av dette omtales som relasjonskompetansen og det utgjør en viktig del av det å være profesjonell (Glaser, 2018, s. 69).

Det er helt nødvendig at barnehagen tar ansvar for at foreldre har muligheten til å kunne forstå og ikke minst bli forstått i møtet med barnehagen, på denne måten skaper det mindre frustrasjon og redsel for foreldre, som har sitt første møte med den norske barnehagen. Alt

bunner i tillit og forståelse hos foreldrene. Glaser (2018) hevder at barnets trivsel, utvikling og læring i stor grad er knyttet til kvaliteter i samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen. Glaser (2018) mener at når foreldre opplever at samarbeidet og kommunikasjonene med barnehagen er god, vil dette påvirke barnets trivsel og utvikling på en positiv måte (Glaser, 2018, s. 69). NAFO hevder også at et godt samarbeid mellom hjemmet og barnehagen er en nødvendighet for barnas utvikling og trivsel (NAFO, 2023)

5.3. Maten og språk som kulturelle symboler

5.3.1. Mat – mer enn bare næring

I dag er mat og måltider en sosial arena for barna, og mange antropologer, sosiologer og psykologer mener at mat og måltider innebærer så mye mer enn bare næringen og innholdet i selve maten (Bakken, 2016, s. 146). Vi ser helt tydelig som et resultat av vår forskning at familie B har mye bekymring rundt matsituasjon i barnehagen. Når vi lager mat i barnehagen og spiser sammen med barna, betyr maten mye mer enn bare næringen vi får i oss av å spise det. Når barn og voksne sitter sammen og spiser mat i barnehagen, skaper dette en arena for vennskap, samhørighet, kjærlighet, språkutvikling, ydmykhet, identitet og mye mer (Eriksen & Sajjad, 2020, s. 271). Felles måltider med mat i barnehagen er en arena hvor barna får erfare nye matopplevelser, språkutvikling og følelsen av å være i et fellesskap.

Det vi ser på i vår forskning er at i barnehagen som barna går i, må de ha med matpakke selv. I Vietnam er det ingen «matpakkekultur», og barna er vant til å spise felles varmmat hver dag. Når de kom til Norge endret dette seg. De må ha med egen matpakke og det økte bekymringen hos de foresatte. De opplevde at barnet deres var det eneste som hadde med noe annet enn brødsriver til lunsj. De foresatte hadde også en stor bekymring i forhold til at barna ikke fikk utforsket ulike nye matopplevelser gjennom smak og lukt. Ifølge rammeplanen for barnehage (2017) skal barnehagen jobbe aktivt for at barna får oppleve matglede og matkultur (UD, 2017, s. 49). Når vi i dagens samfunn består av ulike minoriteter er det viktig å ha fokus på dette i barnehagen, for det er samfunnet vi lever i, og barna er nødt til å lære seg at vi er forskjellige.

En bekymring som de vietnamesiske foreldrene hadde, var at når de sendte med barna mat fra sin kultur, så var de redd for at barna skulle skille seg ut. Her i Norge er vi vant med å servere barna brødsriver og knekkebrød med pålegg, mens som nevnt over er de vant til å servere varmmat i Vietnam. Foreldrene var bekymret for matopplevelsene til barna, og de ønsket helst ikke å sende med barna brødsriver hver dag, men så seg etter hvert nødt til å gjøre det,

fordi dem ønsket at barna deres skulle føle seg som en del av fellesskapet og spise samme type mat. Felles for begge familiene var det også en stor bekymring for at de skulle gjøre feil. De har kommet til Norge for å etablere seg i et land med en ulik kultur fra Vietnam. De hadde hørt rykter om barnevernet her i Norge, og det har ført til at dem hele tiden er ute etter å gjøre likt, for at de ikke skal bli sett på som dårlige foreldre.

For at alle barna i barnehagen skal føle seg inkludert og respektert for minoritet og bakgrunn, er det viktig med et godt samarbeid mellom barnehagen og de foresatte, slik at man kan tilføye noe fra kulturen til barnet inn i hverdagen. Når vi arbeider med barn, skal barnets beste være i hovedfokus. Vi må spille på lag med foreldrene for å legge til rette for en god barnehagehverdag for barna. Derfor er foreldrenes medvirkning et sentralt begrep. Vi må akseptere at barnehagen består av ulike minoriteter, og ut ifra dette jobbe målrettet for at barna skal føle seg inkludert, sett, forstått og verdifull.

Ifølge Helsedirektoratet (2007) har «hjem og familie det grunnleggende ansvaret for barns kosthold, men fordi så mange måltider inntas i barnehagen, har barnehagen stor innflytelse på barns matvaner, kosthold og helse. Arbeidet med mat og måltider i barnehagen bør skje i nær forståelse med hjemmene» (Bakken, 2016, s. 142). Gjervan et al. (2012) hevder at den norske matverden ville vært mindre utpreget uten påvirkning fra innvandrere (Gjervan et al. 2012, s. 155). I disse barnehagene måtte de som sagt ha med mat selv, men på en annen side tenker vi at det burde vært lagt opp til mer fellesmåltider, hvor maten ble laget i barnehagen, og at de varierer på maten ut ifra hvilke kulturer dem har på avdeling.

Det viser seg senere i vår forskning at hos familie B lager de varmmat en dag i uken i barnehagen, og dette gjør at foreldrene blir glade, fordi de føler at barna blir sett og verdsatt for den det er. Det er viktig at barnehagen på en best mulig måte prøver å tilpasse seg de nye kulturene som kommer inn i barnehagen. Det er viktig at de ansatte i barnehagen møter de nye familiene med omsorg, forståelse, veiledning, og som trygge samarbeidspartnere. De er helt nye i landet, og vi må på en best mulig måte jobbe aktivt for å inkludere dem inn i det samfunnet som Norge er i dag.

5.4 Språk - mer enn bare ord

I dag består samfunnet av ulike individer med ulike verdier og holdninger. Dette gjenspeiler seg i kommunikasjonen vår hvor det ofte blir brukt non-verbal kommunikasjon i form av

blikk, kroppsspråk, ansiktsuttrykk og handlinger som blir gjort i praksis (Gjervan, Andersen, & Bleka, 2012, s. 73).

Ifølge rammeplanen (2017) skal de ansatte i barnehagen synliggjøre ovenfor barn og foresatte at vi lever i et flerkulturelt samfunn med fokus på integrering og språklig mangfold. Vi må stå ansvarlig for å være et støttende stillas i forbindelse med flerspråklige barn. Barna skal få mulighet til å snakke sitt eget morsmål, samtidig som vi skal jobbe kontinuerlig med å utvikle den norskspråklige kompetansen (UD, 2017, s. 24). For at alle barn i barnehagen skal føle seg sett, hørt, forstått og akseptert er det viktig at vi som ansatte legger til rette for språklæring i barnehagen.

I dagens barnehager finner vi både barn som snakker norsk, men også barn som er flerspråklige. Det vil si at de snakker to eller flere språk. De flerspråklige barna skal ofte lære seg morsmålet hjemme, samtidig som de skal lære seg norsk i barnehagen. Det er viktig å ha et godt samarbeid med de foresatte slik at språkene blir lært på en best mulig måte. Her det lurt å informere og motivere de foresatte til å bruke morsmål hjemme, mens barnehagen fokuserer på læring av det norske språket. Her er det viktig som voksen å være tydelig når man snakker, og kanskje bruke bilder i samsvar med ord, slik at barna skjønner hva det er snakk om. Det er viktig å kunne bruke de foresatte og barnet som en ressurs for å fremme språkmiljøet i barnehagen. Flere forskninger fra blant annet Ryen & Simonsen og Pesch viser til at det er viktig å gi flerspråklige barn god støtte til å utvikle norsk i barnehagen, samtidig beholde sitt morsmål (Pesch s. 70-72).

Våre funn viser at begge familiene var om barns språk(utvikling) og kommunikasjon i barnehagen. De var bekymret for at barna ikke skulle bli forstått eller forstå selv på grunn av språkbarrierer. Dagmar Cejka (2016) skriver i boken «Mangfold i barnehagen» at språk ikke handler om arv og miljø, men at vi er født med biologiske forutsetninger for å kunne lære oss ulike språk i samspill med omgivelsene (Cejka, 2016, s. 83). For at et barn skal kunne lære seg språk, er de avhengig av flinke rollemodeller som bruker språket aktivt og legger til rette for språklige utfordringer og aktiviteter i hverdagen.

I denne situasjonen snakker barna vietnamesisk hjemme samtidig som de lærer seg norsk i barnehagen. Det er viktig at de ansatte i barnehagen bruker enhver mulighet til å jobbe med språket. Enten om man er på tur, lager mat, leser bok, leker ute/inne osv. Et viktig element i denne situasjonen er at man er avhengig av aktive voksne som er til stede, observerer,

engasjerer og involverer seg i det barna gjør, for å kunne legge til rette for mange gode språklig stunder i løpet av dagen.

Hos den ene familien la barnehagen inn et tiltak for at barnet skulle føle på inkludering og tilhørighet. De lærte seg en sang på vietnamesisk, og sang denne ofte sammen med barna. Det er viktig å tenke på at man må føle seg sett og forstått for å bli anerkjent som den man er. Vi er forskjellige, og det er viktig å snakke med barna om dette fordi vi lærer av hverandre.

5.5. Foreldrestøtte gjennom kommunikasjon og veiledning

Ifølge NAFO er et godt samarbeid mellom barnehage og hjem avhengig av gjensidighet, der de ansatte og foreldrenes forventninger til hverandre tydelig er uttalt og forstått av alle parter (NAFO, 2023). Våre informanter er tydelig på at man skal kunne klare å åpne seg opp ovenfor de ansatte i barnehagen og for at det skal dannes tillit mellom partene, er det en nødvendighet at man blir møtt med anerkjennelse, åpenhet og respekt. Ifølge Glaser (2018) så innebærer foreldrestøtte å møte foreldrene med en genuin respekt og anerkjennelse av eget verdisystem og egne oppdragelsesnormer. Dette innebærer at man skal ha et åpent og ikke-dømmende holdning til at alle foreldre i utgangspunktet vil det beste for barna sine (Glaser, 2018, s. 69). Informantene uttrykte at dette var en nødvendighet og at frykten for å gjøre «feil» eller å bli «tatt» for noe skulle forsvinne.

Cecchin (1997) hevder at kommunikasjonskompetanse omfatter evnen til desentrering, empati og det å kunne ta den andres perspektiv. Det handler også om sensitivitet og varhet i måten man snakker med foreldre på, og dette gjelder både i språk og i kropp språklig betydning (Cecchin, 1997, referert i Glaser, 2018, s. 76). Glaser (2018) hevder at den støtten som gis til foreldre skal ideelt sett ha en fenomenologisk tilnærming. Det som menes med dette er at det skal innebære det å kunne sette seg inn i den enkeltes families livssituasjon og virkelighet. Dette er spesielt viktig i dagens flerkulturelle barnehager. I dagens barnehager møter vi mangfold og forskjeller i verdier og synspunkter (Glaser, 2018, s. 68-69). Her ser vi viktigheten av kulturkompetanse. Ifølge Glaser (2018) omfattes kulturkompetanse forståelse og respekt for egen og andres kultur, for kulturens betydning og verdi.

6. KONKLUSJON

Gjennom arbeidet med problemstillingen til prosjektet, har vi fått innsikt i noen av utfordringene som familier med innvandrerbakgrunn kan møte på når de starter i norske barnehager. Vi har brukt teori og funn fra vår forskning til å drøfte de trekkene som kjennetegner familiene når de forsøker å passe inn i det nye samfunnet samtidig som de unngår å gjøre feil. Vi har som et resultat av våre intervjuer funnet ut at familiene har ulike bekymringsområder, dette spiller en viktig rolle for dem i samarbeid med barnehagen. I konklusjonen ønsker vi å reflektere over hvordan vi som fremtidige barnehagelærere kan møte innvandrerfamiliene i praksis.

Det å skape trygghet og tillit skal være sentralt i barnehagelæreres praksis. Vi ønsker at familiene skal oppleve anerkjennelse, respekt og inkludering fra det første møtet med personalet. For å oppnå dette er det viktig at personalet forbereder seg til møtet med familien ved å skaffe seg kunnskap om deres bakgrunn, kultur og situasjon. Som Gjervan et al. (2012, s.77) påpeker, kan kunnskap om hverandres bakgrunn gi grobunn for kontakt og være en kilde til relasjonsbygging mellom personalet og foreldrene.

Vi mener også at det er viktig å ha god tid til samtale og å sikre kvalitet i de første samtalene med foreldre. Personalet bør gi familien god informasjon og være tydelig med hva barnehagen mener og ønsker. Dersom barnehagen vurderer at språk kan være en barriere i kommunikasjonen, kan tolk benyttes for å unngå misforståelser. Det er også viktig å vise respekt for familiens kultur, å lytte og være ivrig etter å lære av det familien deler med barnehagen. På denne måten kan vi bygge tillit med familien og legge et godt grunnlag for videre samarbeid.

Vi vil legge stor vekt på arbeidet med å fremme mangfold i barnehagen. Å fremme mangfold ikke er "et valg", men en plikt og et krav som barnehagen må følge og oppfylle. Dette er pålagt både under barnehageloven (§.1) og rammeplanen (2017). For oss er det viktig at personalet har en riktig og positiv holdning til mangfold, og at mangfold er en ressurs i barnehagen. Som barnehagelærere vil vi jobbe for at alle kulturer og språk får en naturlig plass i barnehagen. Dette kan gjøres på ulike måter, som for eksempel å ha utforskningssamtaler med barn om minoritetskulturer i ulike høytider, å hente inn leker, bøker og musikk fra andre kulturer enn norsk, å lære enkle ord og setninger på minoritetsspråk, og så videre.

Arbeidet med å synliggjøre mangfold skal være en del av både prosjektarbeidet og hverdagen i barnehagen. Vi støtter Gjervan (2012, s. 72), som mente at personalets evne og vilje til å fornye og tilpasse barnehagen til en flerkulturell hverdag er avgjørende for hvordan barnehagen kan imøtekomme barn og foreldre med sine behov og forutsetninger. Dette vil bidra til at alle barn og deres foresatt føler seg sett, inkludert og verdsatt i barnehagen. Som det blir tydeliggjort i drøftingsdelen, har våre funn gjenspeilet visse felles trekk fra tidligere forskning når det gjelder bekymring rundt mat og språk hos familier med innvandrerbakgrunn. Vi har gjennom vår analyse funnet ut at i møtet mellom barnehagen og hjemmet, blir mat og språk fremstilt som kulturforskjeller mellom den norske og den vietnamesiske kulturen. Vi ser også det sterke ønsket fra vietnamesiske familier om å tilpasse seg norsk kultur gjennom kosthold og måltider i barnehagen, samt å lære språket. Flere kilder, som Eriksen og Sajjad (2015), Høigård (2019) og Gjervan et al. (2012), beskriver at mat og språk handler om mer enn ernæring og ord. De er kulturelle begrep som er tett knyttet til identitet, og derfor må mat og språk betraktes i en kulturell sammenheng. Videre mente Eriksen og Sajjad (2015) at det er viktig å bekrefte egne verdier, normer og identitet ved migrasjon.

Det vil betrygge familiene når de blir anerkjent og føler seg verdsatt av de ansatte i barnehagen. Som Eriksen og Sajjad (2015, s. 251) påpeker, når man er trygg på sin egen situasjon og sin identitet, er det lettere å ta opp i seg nye tradisjoner. Derfor ønsker vi å tilby familiene med innvandrerbakgrunn god støtte med språket og muligheten til å oppleve norsk mat i barnehagen. Samtidig skal vi tydelig vise vår respekt og nysgjerrighet for deres språk og matkultur. Vi ønsker å bruke flerkulturelle familier som en ressurs for å berike det språklige miljøet og matopplevelsene i barnehagen. På denne måten ønsker vi å inkludere alle barn og foreldre i fellesskapet.

Arbeidet med mangfold og inkludering er et sentralt tema i barnehagen, og denne oppgaven har gitt oss muligheten til å se ting fra ulike perspektiver og reflektere over hvordan vi ønsker å praktisere i fremtiden. Vi har lært mye gjennom dette arbeidet, og vi tror at vi vil fortsette å lære og utvikle oss ytterligere når vi begynner i barnehagen.

7.0 LITTERATURLISTE

- Bakken, & Solbue, V. (Red.). (2016). *Mangfold i barnehagen: Fra politisk vilje til flerkulturell virkelighet?* Fagbokforlaget.
- Cejka, D. (2016). *Hvordan lærer barn språk? Og hvordan kan vi best støtte dem i det?* I Bakken, Y & Solbue, V (red.), *Mangfold i barnehagen. Fra politisk vilje til flerkulturell virkelighet?* Bergen: Fagbokforlaget
- Eriksen, T.H., & Sajjad, T.A. (2020) *Kulturforskjeller i praksis – perspektiver på det flerkulturelle Norge*. Oslo: Gyldendal.
- Evensen, T. (2009). *Hvorfor kommer de ikke? Minoritetsspråklige foreldres erfaringer med hjem-skole-samarbeid i lys av teorier om makt og anerkjennelse*. [Master's thesis, Hedmark University College]. Brage. <https://brage.inn.no/inn-xmloi/bitstream/handle/11250/132729/Evensen.pdf>
- Glaser, V. (2018). *Foreldresamarbeid: Barnehagen i et mangfoldig samfunn* (2. utg.). Universitetsforlaget.
- Gjervan M., Andersen C.E., Bleka M. (2012) *Se mangfold! Perspektiver på flerkulturelt arbeid i barnehagen*. Cappelen Damm Akademisk.
- Gunnestad A. (2019). *Didaktikk for barnehagelærere - en innføring* (2.utg.). Universitetsforlaget.
- Høigård, A. (2019). *Barns språkutvikling muntlig og skriftlig*. (4.utg.). Universitetsforlaget.
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). *Det kvalitative forskningsintervju* (3. utg.) (T. M. Anderssen & J. Rygge Overs.). Gyldendal akademisk. (Opprinnelig utgitt 2009).
- Larsen A. K. & Slåtten M. V. (2015). *En bok om oppvekst – Samfunnsfag for barnehagelærere*. (4.utg.). Fagbokforlaget.

Lindseth, A. & Norberg, A. (2004). *A phenomenological hermeneutical method for researching lived experience*, 145-153.

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/j.1471-6712.2004.00258.x>.

Løkken, & Søbstad, F. (2013). *Observasjon og intervju i barnehagen* (4. utgave). Universitetsforlaget.

Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring. Samarbeid mellom hjemme og barnehage. 16 mai.2023. (Online), Hentet fra: [Samarbeid mellom hjem og barnehage – NAFO \(oslomet.no\)](https://www.oslomet.no/samarbeid-mellom-hjem-og-barnehage)

Statistisk sentralbyrå. *Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre*. 6 mar.2023. (Online). Hentet fra: <https://kildekompasset.no/references/statistikk-2/>

Pesch, A. (u.d.). Syn på flerspråklighet som diskursive vilkår for barnehagens samarbeid med foreldre til flerspråklige barn. *UiT Norges arktiske universitet*, s. 70.

Sønsthagen, A. G. (2018). "Jeg savner barnet mitt." *Møter mellom Somaliske mødre og barnehagen*. *Nordic Journal of Comparative and International Education*, 2(1), 55–71. <https://doi.org/10.7577/njcie.2289>

Utdanningsdirektoratet (2017). *Rammeplan for barnehage*. Oslo. Link:[Rammeplan for barnehagen \(udir.no\)](https://www.udir.no/rammeplan-for-barnehagen)

8. VEDLEGG

Vedlegg 1 – Samtykkeskjema

Samtykkeskjema for vår bacheloroppgave

Dette er et spørsmål om du ønsker å delta som informant gjennom intervju til vår Bacheloroppgave.

Formålet med denne oppgaven er å forske på hvordan vietnamesiske familier opplever den norske barnehagen.

Formål

I barnehagen vil det være mange barn med ulik bakgrunn. Det vi ønsker å undersøke er hvordan en barnehagelærer kan bidra i arbeidet med å sikre et godt miljø i barnehagen for alle barn uansett etnisk bakgrunn. På denne måten får vi undersøkt hvilke utfordringer vi som barnehagelærere kan møte med tanke på mangfoldet av barn med ulike forutsetninger og behov.

Hvilken institusjon som er behandlingsansvarlig:

Fakultet for lærerutdanning, kultur og idrett (FLKI)

Problemstillingen vår er:

- Hvordan opplever vietnamesiske familier den norske barnehagen?

Hva innebærer det for deg å delta?

Dersom du ønsker å delta i prosjektet, innebærer det deltakelse i form av et intervju hvor informasjonen fra intervjuet vil bli benyttet i arbeidet med å besvare problemstillingen vår. Intervjuet vil inneholde spørsmål om dine erfaringer som vietnameser med barn i en norsk barnehage. Veileder vil få innsyn i informasjon fra intervjuet. Det vil derimot ikke bli gitt personopplysninger eller andre opplysninger som kan føre til identifikasjon av deg.

Det er frivillig å delta

Det er helt frivillig å delta i prosjektet. Dersom du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykket ditt, uten å oppgi grunn. Alle dine personopplysninger og informasjon fra intervjuet vil da bli slettet.

Ditt personvern – Hvordan jeg oppbevarer dine opplysninger

Oppgaven vil være anonymisert og det vil dermed ikke være mulig at noen gjenkjenner deg. Vi vil behandle personopplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket. Notater fra intervjuet vil oppbevares utilgjengelig for andre. Dersom det kommer fram personopplysninger underveis i intervjuet, vil disse bli kodet slik at bare vi kan forstå hva de betyr. Vi vil bruke lydopptak under intervjuene for å innhente opplysningene som vi trenger. Vi behandler opplysningene om deres forskningsdeltagere basert på deres samtykke.

Dere har rett til innsyn, retting, sletting, begrensning og dataportabilitet, det vil si at dere får en kopi og at dere har rett til å klage til datatilsynet.

Hva skjer med opplysningene etter at bacheloroppgaven er levert?

Notatene fra intervjuet makuleres og slettes når oppgaven er levert og godkjent. Oppgaven skal leveres 25. mai, deretter følger en tre ukers sensurtid.

Hvor kan jeg finne ut mer?

Dersom du har spørsmål til oppgaven eller ønsker mer informasjon. Ta gjerne kontakt med:

Her har vi gitt informasjon om oss selv, slik at informantene kan kontakte oss. Vi velger å ikke vise dette i oppgaven med tanke på anonymisering.

Kontaktopplysninger til personvernombudet ved deres institusjon (HVL)

[Trine Anikken Larsen](#)

Personvernombud

Høgskulen på Vestlandet

Tlf: 55585800

Med vennlig hilsen

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjonen om prosjektet, og fått anledning til å stille spørsmål.
Jeg samtykker til:

Å delta i et intervju

Jeg samtykker til at mine svar kan oppbevares og behandles fram til prosjektet er avsluttet.

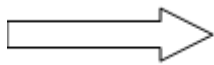
(Signatur av prosjektdeltaker, sted og dato)

Vedlegg 2 - Intervjuguide

1. Migrasjonshistorie (Hva er deres migrasjonshistorie? Når kom dere til Norge? Hvorfor til Norge? Hvordan var det å komme hit å etablere seg?)
2. Oppstart i barnehagen (Hvordan fikk dere plass i barnehagen? Hvordan opplevde dere oppstart? Hvor gamle var barna? Hvordan opplevde de det?)
3. Opplevelse av barnehagen (Hvordan opplever dere barnehagen? Hva er dere fornøyde med? Hva savner dere? Hvordan har barna i barnehagen?)

Vedlegg 3 – Informasjonsskriv**Vil du delta i forskningsprosjektet*****” Hvordan opplever vietnamesiske familier den norske barnehagen”?***

Hei! Har du lyst å være med i et forskningsprosjekt? Vi ønsker å finne ut hvordan Vietnamesiske familier opplever den norske barnehagen.

Formål

I dette prosjektet vil vi finne ut hvordan familier fra Vietnam opplever den norske barnehagen. Formålet med dette er å styrke barnehagens interkulturelle kompetansen og kulturelle sensitivitet.

Vi har lyst å snakke med 2 vietnamesiske familier som har barn i norske barnehager. Vi ønsker å snakke med dere, både barn og voksne om deres opplevelse, følelse og tankene dere har i det møtet med norske barnehagen.. Vi håper du vil være med!

Vi vil for eksempel stille deg spørsmål som:

- Hvordan var oppstarten i barnehagen for deg og barna?*
- Hvordan opplever du barnehagen generelt? Hva er du fornøyd med, hva savner du?*
- Hvordan vil du beskrive forholdet mellom deg/dere og barnehagen?*
- Føler du deg inkludert i samarbeidet med barnehagen?*
- Hvordan har barnet ditt det i barnehagen?*

Hvis du har lyst å være med, vil vi gjerne også snakke med deg og din familie i form av et gruppeintervju, der både foreldre og barn deltar i samtalen om barnehagen. Vi ønsker å ta lydopptak, og samler inn informasjon for vårt prosjekt til bachelorsoppgaven. Vi forholder oss til taushetsplikt og personalvern, alt skal være anonym.

Dette prosjektet er et bachelorprosjekt fra Høgskolen på Vestlandet (HVL)

Hvem leder forskningsprosjektet?

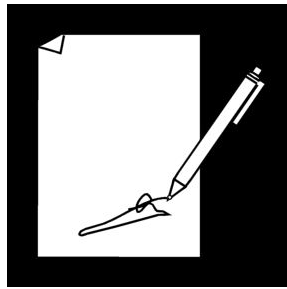
Studentene heter:

Veilederen heter: Alicja R. Sadownik aras@hvl.no

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Vi spør deg om å være med, fordi du er en vietnamesisk forelder til et barnehagebarn og har muligens noen refleksjoner om barnehagen som kan hjelpe å stryke barnehagens interkulturelle kompetanse.

Hvis du har lyst å være med i bachelorsprosjektet, må du skrive under på siste ark i dette brevet, og da vil vi ta kontakt med deg.

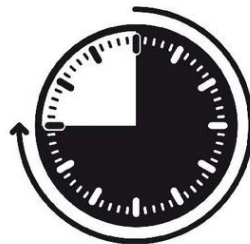
Hvis du ikke har lyst å være med, tar vi ikke kontakt med deg.

Hva betyr det for deg å delta?

Hvis du har lyst å delta i forskningsprosjektet, vil vi ha et intervju med deg og din familie. Et intervju er en samtale der vi stiller deg forskjellige spørsmål. Spørsmålene vil handle om: deres migrasjonshistorie, oppstart i barnehage og deres opplevelse av barnehagen i Norge..

Intervjuerne vil gjøre lydopptak av intervjuet og slette dette så fort vi er ferdig med transkriberingen.

Intervjuet vil ta ca. 45 minutter.

Hvis du synes det er greit, vil vi også samle inn opplevelse av dine barn. .

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Det betyr at du kan velge selv om du har lyst å være med eller ikke. Ingen andre kan velge dette for deg. Det er bare du som kan samtykke. Samtykke betyr at du sier at du synes noe er greit.

Hvis du vil delta, kan du når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Det betyr at det er lov å ombestemme seg, og det er helt i orden. All informasjon om deg vil da bli slettet.

Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller om du først sier «ja» og så «nei». Ingen vil bli sur eller lei seg, og det vil ikke ha noe å si for jobben din.

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke informasjonen om deg til å finne ut hvordan vietnamesiske foreldre opplever den norske barnehagen. Vi vil ikke dele din informasjon med andre. Det er bare oss: forskere og veileder som har tilgang til informasjonen.

Vi passer på at ingen kan få tak i informasjonen som vi samler inn om deg.

Vi lagrer all informasjon på en sikker datamaskin.

Vi sletter lydopptak fra intervjuet når vi har skrevet ned alt som vi har snakket om.

Vi passer på at ingen kan kjenne deg igjen når vi skriver forskningsartikler. Vi vil for eksempel finne opp et annet navn når vi skriver om deg.

Vi følger loven om personvern.

Hva skjer med opplysningene dine når vi avslutter forskningsprosjektet?

Vi er ferdig med forskningsprosjektet den 25.05.2023.

Da vil vi passe på at all informasjon om deg er slettet.

Dine rettigheter

Hvis det kommer frem opplysninger om deg i det som vi skriver, eller har i dokumentene våre, har du rett til å få se hvilken informasjon om deg som vi samler inn. Du kan også be om

at informasjonen slettes slik at den ikke finnes lenger. Det som det er noen opplysninger som er feil kan du si ifra og be forskeren rette dem. Du kan også spørre om å få en kopi av få informasjonen av oss. Du kan også klage til Datatilsynet dersom du synes at vi har behandlet opplysningene om deg på en uforsiktig måte eller på en måte som ikke er riktig.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler informasjon om deg bare hvis du sier at det er greit og du skriver under på samtykkeskjemaet.

Hvor kan jeg finne ut mer?

Hvis du har spørsmål om studien, kan du ta kontakt med:

veilederen vår: Alicja R. Sadownik aras@hvl.no

Vårt personvernombud:

HVL -har bedt Personverntjenester se om prosjektet følger loven om personvern.

Personverntjenester har gjort dette, og mener at vi følger loven.

Hvis du lurer på hvorfor Personverntjenester mener dette, kan du ta kontakt med:

Personverntjenester på epost (personverntjenester@sikt.no) eller på telefon: 53 21 15 00.

Med vennlig hilsen